

ภาษาไทยกับในหลวง

"เราโชคดีที่มีภาษาไทยของตนเองแต่โบราณกาลจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ ปัญหาเฉพาะในด้านรักษาภาษานี้มีหลายประการ อย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทางออกเสียงคือให้ออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในวิธีใช้ หมายความว่า วิธีใช้คำมาประกอบเป็นประโยคนับเป็นปัญหาที่สำคัญ ปัญหาที่สามคือความร่ำรวยในภาษาไทยซึ่งพวกเรานึกว่าไม่ร่ำรวยพอ จึงต้องมีการบัญญัติศัพท์ใหม่มาใช้..."

ความบางตอนจากราชดำรัส ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเรื่องปัญหาการใช้ภาษาไทย แสดงถึงความห่วงใยต่อการใช้ภาษาไทย ทรงเน้นเรื่องการออกเสียงเพื่อให้บริสุทธิ์ด้านวิธีใช้และการบัญญัติศัพท์เพื่อใช้ในภาษาไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรอบรู้ถึงรากศัพท์ของคำไทย คือ ภาษาบาลีและสันสกฤต ทรงพระวิริยะในการแปลและเรียบเรียงวรรณกรรมภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยที่สมบูรณ์ด้วยลักษณะวรรณศิลป์ มีเนื้อหาสาระที่มีคุณค่าเป็นคติในการเสียสละ เพื่อส่วนรวมและเป็นแบบอย่างแก่ประชาชนในการใช้ภาษาไทย ดังจะเห็นได้จากพระราชนิพนธ์แปลเรื่อง "นายอินทร์ ผู้ปิดทองหลังพระ" "ติโต" บทความเรื่องสั้นๆหลายบท และพระราชนิพนธ์ เรื่อง "พระมหาชนก" และ "ทองแดง"

เหตุการณ์สำคัญยิ่งเป็นวันประวัติศาสตร์ของภาษาไทยคือเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๕ พระเจ้าอยู่หัว ได้ร่วมอภิปรายเรื่อง "ปัญหาการใช้คำไทย" กับชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทรงสนพระราชหฤทัย และแสดงความห่วงใยในการใช้ภาษาไทย ครั้งนั้นทรงดำเนินการอภิปรายและทรงสรุปการอภิปรายอย่างดีเยี่ยมแสดงถึงพระปรีชาสามารถ เป็นที่ประทับใจผู้เข้าร่วมการประชุมเป็นอย่างยิ่ง วันนั้นได้เกิด "รางวัลไบโพธิ์ทองคำ" แก่ผู้ใช้ภาษาไทย ทางสื่อมวลชนและผู้ออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจน รางวัลนี้ต่อมาคือ "รางวัลพระเกี้ยวทองคำ" นับเป็นเหตุการณ์ครั้งแรกและครั้งเดียวในประวัติศาสตร์ของวงการภาษาไทยที่ได้รับพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณดังกล่าวจึงได้กำหนดให้วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ของทุกปีเป็นวันภาษาไทยแห่งชาติ